

ÅRSBERETNING 2017

STIFTELSEN KRISTIAN GERHARD JEBSEN, ORG.NR. 993 962 724

I. Om Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen (Stiftelsen) ble etablert 31. mars 2009 til minne om skipsreder Kristian Gerhard Jebsens liv og virke og som forlengelse av hans bidrag til positiv samfunnsutvikling. *Stiftelsens formål er å yte bidrag til fremme av akademisk forskning, kunst, medisinske og sosiale tiltak, samt tiltak som fremmer samfunnsutvikling og bevarer miljøet.*

Midlene som Stiftelsen disponerer er i utgangspunktet mottatt som gave fra Kristian Gerhard Jebsens ektefelle, Aud Jebsen, ved etableringen av Stiftelsen 31. mars 2009. I tillegg har Stiftelsen mottatt gaver fra Kristian Gerhard Jebsen Foundation i 2011 og 2012.

Stiftelsens største eiendel var frem til februar 2013 en aksjepost på åtte prosent i Kristian Gerhard Jebsen Skipsrederi AS. Aksjeposten ble solgt til Kristian Gerhard Jebsen Group Ltd. (KGJG) og det ble inngått låneavtale mellom Stiftelsen og KGJG som regulerer oppgjøret for salget. Lånet blir nedbetalt årlig mot 2025.

I henhold til vedtektene skal Stiftelsen ha en tilsiktet varighet på inntil 30 år. Stiftelsens maksimale varighet skal være 40 år.

II. Stiftelsens virksomhet og tildelinger i 2017

Stiftelsen har støttet prosjekter innenfor marin/maritim forskning, kultur, medisinsk forskning og akademisk forskning. En fellesnevner for Stiftelsens satsing er målsettingen om å bidra til prosjekter som holder høy internasjonal kvalitet.

Årets aktivitetsresultat er gjort opp med et underskudd på 51 millioner kroner, og årsaken til dette er valutajustering av Stiftelsens låneavtale med KGJG. Lånet er i USD og verdien av avtalen er nedjustert med 56 millioner kroner som følge av nedgang i dollarkursen. I 2017 er det inntektsført 11 millioner kroner i renteinntekter fra låneavtalen. Netto renteinntekter og avkastning fra likviditetsbeholdningen er 1 millioner kroner, mens kostnader til administrasjon og drift av stiftelsen summerer seg til 7 millioner kroner.

Per 31.12.2017 er det avtalefestet tildelinger for i alt 530 millioner kroner, av dette er 390 millioner kroner utbetalt og således er Stiftelsens prosjektgjeld 140 millioner kroner hvorav 73 millioner kroner forventes å komme til utbetaling i løpet av 2018.

Ved årsskiftet var likviditetsbeholdningen på 172 millioner kroner, inklusiv obligasjoner for 74 millioner kroner. Stiftelsens likviditet vurderes som god.

I 2017 har Stiftelsen forpliktet seg til å bidra med totalt 59 millioner kroner til medisinsk forskning og kultur:

- *K. G. Jebsen-senter for hjerteforskning, Universitetet i Oslo, Ivar Sjaastad, 18 millioner kroner over fire år.*
En viktig årsak til hjertesvikt er redusert fylling av hjertet i hvilefasen, en tilstand det i dag ikke finnes noen effektiv medisinsk behandling av. Forskerne ved senteret vil identifisere sykdomsmekanismer bak tilstanden for å kunne diagnostisere tidligere og gi bedre behandling.
- *K. G. Jebsen-senter for autoimmune sykdommer, Eystein S. Husebye, Universitetet i Bergen, 18 millioner kroner over fire år.*
Autoimmune sykdommer er tilstander hvor immunsystemet angriper kroppens egne celler og organer. Samlet er disse sykdommene svært vanlige og rammer mange. Senteret har som mål å finne nye sykdomsgener som kan legges til grunn for utvikling av ny diagnostikk og behandling.
- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for forskning på influensavaksiner, Universitetet i Oslo, Bjarne Bogen, 9 millioner kroner over to år.*
Senteret forsker på nye vaksiner mot influensa og fokuserer på å utvikle en generell influensavaksine som virker år etter år mot alle typer influensavirus. Videre legges det vekt på rask utvikling av effektive vaksiner i farlige pandemiske situasjoner.
- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for immunterapi mot kreft, Universitetet i Oslo, Johanna Olweus, 9 millioner kroner over to år*
Senteret har som mål å rette immunsystemet mot kreft. I utgangspunktet kan cellene i immunsystemet drepe en hvilken som helst celletype i kroppen med høy presisjon. For at dette potensialet skal utnyttes til behandling, må man overkomme mekanismer som sørger for immunologisk toleranse.
- *Rosendal kammermusikkfestival, Baroniet Rosendal / Den Weis Rosenkronske stiftelse, 1 millioner kroner, kunstnerisk leder er Leif Ove Andsnes.*
I 2016 tildelte Stiftelsen 4 millioner kroner til Rosendal kammermusikkfestival i årene 2016-2018, og i 2017 tildelte Stiftelsen ytterligere 1 million kroner. Festivalen har som målsetting å etablere seg blant de fremste kammermusikkfestivalene i Norge og Europa. Den skal gi unge norske musikere muligheter til å arbeide i kammermusikk-konstellasjoner ved festivalen, også sammen med fremragende utenlandske musikere.

- *Edvard Grieg Pianokonkurranse 2018, Edvard Grieg Museum Troidhaugen/Kode – kunstmuseene i Bergen, 4 millioner kroner.*
Stiftelsen støtter den 16. Edvard Grieg internasjonale pianokonkurranse som skal arrangeres på Troidhaugen 1.- 9. september 2018, og da som eneste private bidragsyter. Dette er fjerde gang Stiftelsen støtter konkurransen. Formålet med samarbeidet er å bidra til å befeste "The International Edvard Grieg Piano Competition" i Bergen som en konkurranse av høy internasjonal kvalitet samt å sette Edvard Grieg, norsk musikk, Troidhaugen, Bergen og norsk musikkliv på kartet for fremragende unge musikere.
- *Støtte til utgivelse av jubileumsbok for Bergens Skipperforening, kr 50.000.*
Stiftelsen støtter utgivelse av Bergens Skipperforenings jubileumsbok *Byen, sjøfarten og skipperne*, av Dag Bakka jr. Boken ble utgitt i desember 2017.

I tillegg til dette kommer vedtak om tildelinger i 2017 som først blir avtalefestet og regnskapsført i 2018, totalt 54 millioner kroner:

- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for tarmkreftforskning, Oslo universitetssykehus, Ragnhild Lothe, 9 millioner kroner over to år.*
- *Forlengelse av K.G. Jebsen-senter for tromboseforskning, Universitetet i Tromsø/Norges arktiske universitet, John-Bjarne Hansen, 9 millioner kroner over to år.*
- *To nye medisinske sentre for medisinsk forskning, totalt 36 millioner kroner.*
  - K.G. Jebsen Center for B-cell malignancies, Universitetet i Oslo
  - K.G. Jebsen Center for for Genome-Directed Therapy in Cancer, Universitetet i Bergen.

Marin/maritim satsing

Stiftelsen har siden etablering bevilget totalt 102 millioner kroner til prosjekter innen det marine og maritime feltet. De to største enkeltsatsingene innenfor dette området er etableringen av forskningsentrene:

- K.G. Jebsen-senter for havrett ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet. Senteret studerer hvordan FNs havrettskonvensjon og annen internasjonal lovgivning svarer på nye og gamle utfordringer og tilrettelegger for bærekraftig utvikling. Senteret er et spleiselag mellom Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen og universitetet i Tromsø, og Stiftelsen bidrar med 36 millioner kroner i perioden 2013-2019. I 2017 ble senteret midtveisevaluert av tre uavhengige fagekspertter som var oppnevnt av Stiftelsen.
- K.G. Jebsen-senter for dyphavsforskning ved Universitetet i Bergen. Også dette senteret er et spleiselag mellom Stiftelsen og vertsinstusjonen. Senteret vil disponere 117 millioner kroner i perioden 2017-2020, hvorav Stiftelsen

Kristian Gerhard Jebsen bidrar med 32 millioner kroner. I tillegg kommer ressurser i form av vitenskapelig utstyr og fartøytid. Norges nye isgående havforskningsfartøy "Kronprins Haakon" vil være sentral for senteret. Skipet er spesialutrustet for dyphavsoperasjoner.

I 2015 bevilget Stiftelsen 17 millioner kroner til Redningsselskapet til bygging av ny redningsskøyte i Petter C.G. Sundt-klassen (RS 163). Skøyten ble døpt i Bergen 28. april 2017 og fikk navnet Kristian Gerhard Jebsen II. Den er stasjonert i Bergen. Statistikk fra Redningsselskapet for 2017 viser at den reddet fire liv og assisterte 660 personer og 252 fartøy.

Medisinsk forskning

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen har i årene 2011 - 2017 bidratt til å etablere 18 K.G. Jebsen-sentre for medisinsk forskning ved norske medisinske fakulteter og tilknyttede universitetssykehus. Stiftelsens økonomiske bidrag til disse sentrene summerer seg til 348 millioner kroner og er Stiftelsens tyngste satsing. Ved utgangen av 2017 er 13 av sentrene aktive og fem er avsluttet. Fellesnevner for dem alle er at de driver med medisinsk translasjonsforskning på et høyt internasjonalt nivå – innen områder som de norske medisinske fagmiljøene selv har prioritert.

Målsettingen med sentrene er at nye og viktige resultater fra forskningen i neste omgang kan muliggjøre en forbedret pasientbehandling. Sentrene er etablert i samarbeid med de medisinske fakultetene og de respektive helseforetakene. I tillegg til midlene fra Stiftelsen må vertsinstusjonene selv bidra med egne midler og ressurser til prosjektene på minst samme nivå som det Stiftelsen bidrar med. Dette gir prosjektene økonomisk tyngde, og sikrer at dette er sentre som vertsinstusjonene selv prioriterer og satser på.

Sentrene rapporterer årlig til Stiftelsen på faglig og økonomisk status. Når sentrene er midtveis i perioden, blir de evaluert av Stiftelsens rådgivende utvalg, og avhengig av resultatet av evalueringen gir utvalget sin anbefaling om hvilke sentre som skal inviteres til å sende søknad om forlenget støtte i to år. I 2017 var det ingen sentre som skulle midtveisevalueres som følge av pause i utlysning av programmet i 2014, og følgelig hadde ingen sentre oppstart i 2015 og det er ingen sentre som er kandidater for å søke om forlenget støtte i 2018.

I 2014 ble det gjennomført en ekstern evaluering av Stiftelsens satsing på medisinske sentre. I 2018 skal det gjennomføres en ny evaluering av senterordningen. Til dette arbeidet har Stiftelsen engasjert professor Bente Klarlund Pedersen ved Rigshospitalet / Københavns Universitet, professor emeritus Olli Jänne ved University of Helsinki og professor Mats Benner ved Lunds Universitet. Utvalget skal levere sin rapport til styret høsten 2018. Som følge av den planlagte evalueringen av ordningen ble det ikke foretatt utlysning av nye sentre i 2017. Stiftelsen avventer nye utlysninger til utvalgets evalueringsrapport er behandlet.

For å stimulere til samarbeid mellom K.G. Jebsen-sentre innen medisin arrangerer Stiftelsen årlig en felles samling for sentrene. Årets samling ble arrangert på Stiklestad i Trøndelag. Alle sentrene var representert, i tillegg til deltakere fra K.G. Jebsen-senter for havrett, Stiftelsens styre, -rådgivende utvalg og -administrasjon. K.G. Jebsen-senter for Genetisk Epidemiologi var vertskap og ansvarlig for programmet. Tema for årets samling var "Hvordan bygge og utvikle fremragende forskningsmiljø".

Kultur

Stiftelsen har siden oppstart bevilget 56 millioner kroner til ulike kulturprosjekter ved kultur-institusjoner i Bergen og på Vestlandet.

Den største enkeltsatsingen er støtte til Bergen Filharmoniske Orkester. Først 12,1 millioner kroner i perioden 2012-2015 knyttet til orkesterets 250-årsjubileum, og deretter 11 millioner kroner i støtte til å styrke orkesterets kunstneriske og formidlingsrettede virksomhet i perioden 2017-2021. Stiftelsens nye bidrag har blant annet gjort det mulig for BFO å reengasjere sjefsdirigent Edward Gardner i perioden 2019-2021. Stiftelsen er også hovedsamarbeidspartner for orkesterets satsing på BergenPhilLive.no en strømmetjeneste for fremvisning av konserter med Bergens Filharmoniske Orkester.

Stiftelsen har inngått avtale om totalt fem millioner kroner i støtte til Rosendal kammermusikkfestival i årene 2016-2018. Leif Ove Andsnes er kunstnerisk leder og Baroniet Rosendal er arrangør. Etter de to første årene kan en fastslå at festivalen har vært meget vellykket, kunstnerisk så vel som publikumsmessig. Leif Ove Andsnes har klart å samle noen av verdens mest kjente utøvere, og også klart å gi rom for unge og mer ukjente musikere med et stort potensiale. Kjente foredragsholdere og utstillinger har bidratt til å gi hele arrangementet større bredde. Festivalen har fått omfattende internasjonal omtale, og har bidratt til å profilere Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen på en god måte.

Neste Rosendal kammermusikkfestival går av stabelen 9.-12. august 2018 og temaet for festivalen er musikk i skyggen av første verdenskrig.

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen inngikk i 2016 en treårig samarbeidsavtale med Stiftelsen Prof. Jiri Hlinka Klaverakademi om støtte på totalt 3,3 millioner kroner. Akademiet arrangerer inntil tre mesterklasser i året for unge internasjonale pianister og kammermusikere på høyt nivå. Pianistene Leif Ove Andsnes, Håvard Gimse, Christian Ihle Hadland og Geir Botnen utgjør det kunstneriske råd og deler på å undervise sammen med utvalgte internasjonale gjesteprofessorer. Deltakerne kommer fra hele verden.

III. Administrasjon og styrearbeid

Styret har i løpet av 2017 hatt 14 møter og behandlet 52 saker. Stiftelsen hadde ingen ansatte i 2017. Stiftelsens administrasjon har vært ivaretatt gjennom forretningsføreravtale med Bergens forskningsstiftelse.

Stiftelsen har et rådgivende utvalg for medisinsk forskning, sammensatt av anerkjente fagpersoner fra Norge, Sverige og Danmark. Utvalget bistår Stiftelsen i satsingen på medisinsk translasjonsforskning og tar del i den overordnede vurderingen av innkomne søknader og fremmer forslag til styret om konkrete prosjekter som foreslås støttet. I arbeidet med å vurdere innkomne søknader benytter det rådgivende utvalget internasjonalt anerkjente forskere innen fagfeltene som søknadene dekker.

IV. Henvisning til regnskapslovens § 3-3

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen diskriminerer ikke kjønn ved valg av styremedlemmer. Stiftelsen forurenser ikke det ytre miljø.

Styret kjenner ikke til noen forhold for bedømmelsen av Stiftelsens stilling og resultat av virksomheten som ikke fremgår av balanse, resultatregnskap, noter og styrets beretning.

Stiftelsen mener at årsregnskapet gir et rettvise bilde av Stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven bekreftes det at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årets resultat gjøres opp mot tilsvarende endring i annen formålskapital.

Bergen, den 20. mars 2018

Hans Peter Jebsen
styrets leder

Aud Jebsen
styremedlem

Borger A. Lenth
styremedlem

Birger Magnus
styremedlem

Sveinung Hole
daglig leder